

Besluit tot wijziging van de Nota Investerings gemeente Zaanstad 2019

De raad van de gemeente Zaanstad

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 23 september 2025;

Gelet op artikel 212 van de Gemeentewet;

Besluit:

Het Besluit tot wijziging van de Nota Investerings gemeente Zaanstad 2019 als volgt vast te stellen:

ARTIKEL I. WIJZIGING NAAM NOTA

De naam van de nota wordt gewijzigd in: Nota Investerings Zaanstad.

ARTIKEL II. WIJZIGING NOTA

De nota Investerings gemeente Zaanstad 2019 wordt als volgt gewijzigd:

Te wijzigen in:

ARTIKELN

Artikel 3 Uitbreidingsinvesteringen

Lid 1 te wijzigen in:

1. Een uitbreidingsinvestering is een investering ten behoeve van de ontwikkeling van nieuwe activiteiten en/of voorzieningen of expansie van huidige activiteiten en/of voorzieningen, met uitzondering van schoolgebouwen.

Lid 2 te wijzigen in:

2. Voor de dekking van uitbreidingsinvesteringen geldt:
 - a. Ten aanzien van Investeringsfonds-uitbreidingsinvesteringen (IF-uitbreidingsinvesteringen): Directe lasten en afschrijvingslasten van IF-uitbreidingsinvesteringen worden gedekt uit de bestemmingsreserve Investeringsfonds. De rentelasten zijn onderdeel van de totale gemeentelijke financiering en komen ten laste van de algemene middelen.
 - b. Ten aanzien van MeerjarigInvesteringsPlan-uitbreidingsinvesteringen (MIP-uitbreidingsinvesteringen): Afschrijvingslasten en rentelasten van MIP-uitbreidingsinvesteringen zijn onderdeel van de totale gemeentelijke financiering en worden gedekt uit de daarvoor tot en met het jaar 2029 beschikbare stelpost kapitaallasten in de begroting. Deze stelpost kent een begrenzing.

Lid 3 te wijzigen in:

3. Besluitvorming over uitbreidingsinvesteringen vindt in 3 stappen plaats:
 - Stap 1: plaatsing van een investering op de wensenlijst.
 - Stap 2: reservering van een bedrag om de investering mogelijk te maken.
 - Stap 3: besluitvorming over de kredietaanvraag voor de investering.

Lid 5 te wijzigen in:

5. Het Investeringsfonds bevat een risicobuffer van € 5 miljoen. De risicobuffer geldt alleen voor dekking van financiële tegenvallers bij een IF-uitbreidingsinvestering, waarvan de raad het investeringskrediet (stap 3) al heeft geautoriseerd in de Begroting 2025. Indien de risicobuffer is aangesproken, wordt deze niet meer aangevuld tot € 5 miljoen, omdat het Investeringsfonds wordt opgeheven (sterfhuiskonstructie).

Lid 7 nieuw toe te voegen:

7. Bij een voorstel tot reservering van een uitbreidingsinvestering moet ook een raming van de jaarlijkse exploitatielasten daarvan worden opgenomen.

Artikel 4 Rapportage

Lid 2 te wijzigen in:

2. In de kadernota, begroting, bestuursrapportages en jaarstukken neemt het college een onderdeel Investerings (bijlage of hoofdstuk) op, waarin het verloop van de vervangings- en uitbreidings-investeringen wordt toegelicht.

Lid 3 te wijzigen in:

3. In de kadernota neemt het college in het onderdeel Investerings een geactualiseerde raming van de investeringsuitgaven voor de komende tien jaren op. Daarbij worden de wijzigingen ten opzichte van de raming in de laatst vastgestelde begroting per begrotingsprogramma toegelicht en onderscheiden in:
 - Opname van nieuwe investeringen.
 - Bijstellingen van investeringsuitgaven en uitgavenplanningen.
 - Bijstellingen als gevolg van loon- en prijsindexering.
 - Bijstellingen in de bijdragen van derden.

Lid 8 te wijzigen in:

8. In de begroting neemt het college in het onderdeel Investerings een geactualiseerde raming van de investeringsuitgaven voor de komende tien jaren op. Daarbij wordt eenzelfde indeling als bij de kadernota gehanteerd. Daarbij worden de verschillen met de raming bij de kadernota toegelicht.

Artikel 5 Overgangsbepalingen

De bestaande tekst te wijzigen in:

Deze nota treedt in werking op de dag na bekendmaking en heeft terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2025.

Artikel 6 Citeertitel

De bestaande tekst te wijzigen in:

Deze nota kan worden aangehaald als: Nota Investerings Zaanstad.

ARTIKEL III. INWERKINGTREDING

Deze nota treedt in werking op de dag van bekendmaking en heeft terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2025.

ARTIKEL IV. CITEERTITEL

Deze nota wordt aangehaald als: Besluit tot wijziging van de Nota Investerings gemeente Zaanstad 2019.

MEMORIE VAN TOELICHTING

Te wijzigen in:

TOELICHTING OP NOTA INVESTERINGEN

Artikel 2

Artikel 2 te wijzigen in:

Alle vervangingsinvesteringen worden opgenomen in het MeerjarenInvesteringsPlan (MIP). Het MIP bevat een planningshorizon van tien jaar en wordt twee keer per jaar geactualiseerd.

Een vervanging kan gepaard gaan met een uitbreiding. In dat geval moeten de totale investeringskosten vergeleken worden met de kosten van enkele de vervanging van het activum. Indien het verschil, en daarmee het aandeel van de uitbreiding, meer dan 30% van de totale investeringssom bedraagt, moet de investering gesplitst worden in het vervangings- en uitbreidingsdeel.

Artikel 3

Artikel 3 te wijzigen in:

Vanaf de begroting 2019 worden alle (nieuwe) investeringen in onderwijshuisvesting als vervangings-investering aangemerkt, ongeacht of het een vervanging, uitbreiding of nieuwe school betreft. Door de zorgplicht die de gemeente op dit gebied heeft, geldt immers geen 'vrije' afweging zoals dat voor

andere uitbreidingsinvesteringen wel geldt. Het gaat bij onderwijshuisvesting om een min of meer autonome ontwikkeling, waardoor het MIP een passender kader is voor deze investeringen. Bij de Begroting 2025 heeft de raad besloten over een nieuwe systematiek voor uitbreidingsinvesteringen. De nieuwe investeringsstrategie betekent dat we investeringen direct activeren op de balans en de kapitaallasten daarvan in de exploitatie verantwoorden. We gaan dus niet meer wachten met investeren tot we voldoende geld hebben gespaard. Het benodigde geld gaan we lenen. Dit hebben we in de totale financieringsplanning ingepland. Het voordeel van deze nieuwe systematiek is dat er eerder geïnvesteerd kan worden, waardoor de stad niet 'op slot' komt te staan. Investeringen die horen bij de groei van de stad kunnen in de toekomst weer plaatsvinden. En de kosten hiervan worden 'automatisch' als kapitaallasten opgenomen in de meerjarenraming. Dit was in de vorige systematiek (gebruik van het Investeringsfonds) niet het geval. Deze wijziging betekent ook dat we rente betalen over de investeringen, waardoor de investeringen iets duurder worden. Uitbreidingsinvesteringen waarvoor bij de Begroting 2025 en voorgaande jaren al een kredietbesluit was genomen, worden gedekt uit de reserve Investeringsfonds. Reserveringen en wensen binnen het Investeringsfonds en alle toekomstige uitbreidingsinvesteringen worden gedekt uit de daarvoor in de begroting opgenomen stelpost voor de jaren 2026 tot en met 2029.

De nieuwe systematiek betekent niet dat er ongelimiteerde ruimte beschikbaar is voor uitbreidingsinvesteringen. De afweging vraagt ook hier een prioritering en begrenzing. Voor deze prioritering gelden dezelfde stappen als die voor het Investeringsfonds gelden: eerst een wens, dan een reservering en daarna een kredietbesluit. Voor de begrenzing is voor de jaren 2026 tot en met 2029 een stelpost kapitaallasten in de begroting opgenomen. Daarbij is uitgegaan van een jaarlijks investeringsvolume van € 20 miljoen tegen een gemiddelde afschrijvingstermijn van 40 jaar en een omslagrente van 1,5%. Afhankelijk van de werkelijke afschrijvingstermijn van een investering en de werkelijke omslagrente kan het jaarlijks investeringsvolume afwijken.

Plaatsing van een investering op de wensenlijst (stap 1) wil zeggen dat de investering meegenomen wordt in de afwegingen voor de bestemming van de beschikbare middelen. Er is dan nog geen garantie dat de middelen toereikend zijn of dat het project uiteindelijk daadwerkelijk gerealiseerd kan of gaat worden. De wensenlijst kent geen prioritering.

Voor het reserveren van een investeringsbedrag (stap 2) is het noodzakelijk dat de middelen toereikend zijn. Indien de middelen niet voldoende zijn om een nieuwe reservering op te nemen, moet herprioritering plaatsvinden of extra middelen beschikbaar gesteld worden. Hier speelt het belang van integrale afweging.

Het Investeringsfonds kent een risicobuffer van € 5 miljoen. Deze € risicobuffer is bedoeld om mogelijke financiële tegenvallers in de bij de Begroting 2025 vastgestelde IF-uitbreidingsinvesteringskredieten op te kunnen vangen. Bij aanwending van de risicobuffer wordt deze niet meer aangevuld tot € 5 miljoen, omdat we stoppen met het Investeringsfonds (sterfhuisconstructie).

Autorisatie van een project (kredietvoorstel) kan op elk moment aan de raad worden voorgelegd. Met het akkoord op de kredietaanvraag (stap 3), autoriseert de raad het investeringsbedrag en kan het project daadwerkelijk uitgevoerd worden.

Kredietautorisatie voor vervangingsinvesteringen en uitbreidingsinvesteringen via het MIP voor het eerstkomende begrotingsjaar doet de raad tegelijkertijd met het vaststellen van de begroting. Het college is daarmee geautoriseerd om uitgaven te doen binnen het gevoteerde volume.

Te verwijderen:
Ondertekening

*Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Zaanstad in de openbare vergadering van 27 november 2025,
de voorzitter,
de raadsgriffier,*